

08

EYLÜL / EKİM 2012 - 8

bugünden

İKİ AYLIK KÜLTÜR VE SANAT DERGİSİ

*"Ben sandallar içinde bir sandal, denizler içinde bir deniz,
insanlar içinde bir insan.(...) Oturmuş seni düşünüyorum."*

Sait Faik Abasıyanık(1906-1954)

EDİTÖRDEN

YAZARIN YARATICI OLANI...!

Edebiyat dünyasında *yazardan* söz ediliyorsa, hemen herkes yazarın roman, öykü, oyun ya da şiir tarzında *edebî metinler* yazdığını bilir. Hiç kimsenin de aklına kâtip, sekreter, arzuhalci gibi meslekler gelmez.

Yazılanların *edebî metin* olmayı hak etmelerinin ve sanattan sayılmalarının belli başlı kriteri, bunların özgün yapıtlar olmalarıdır. Özgünlüğün ise yazarın yaratıcılığına ve hayal gücüne bağlı olduğu bilinen bir konudur.

Olaya tersten bakarsak; özgün olmayan, yani aşırma, kopya çekme gibi yöntemlerle üretilmiş, içinde herhangi bir kurguyu barındırmayan, en küçük bir yaratıcı çabanın izine rastlanmayan eserleri edebiyat başlığı altında ele alamayacağımız açıktır.

Edebî yazılar yalnızca yaratıcı bir sürecin sonunda ortaya çıkan kurgusal metinlerdir ve bu kurgunun da belli bir doku yoğunluğuna sahip olması gerekmektedir. Yoksa reklam metinleri de yaratıcı bir süreç sonucu ortaya çıkan özgün yapıtlardır, ancak bunlar doku yoğunluğundan ve kurgusal sarmaldan yoksundur. Tanımın dışında kalanlar hiç kimse tarafından edebî metin olarak kabul edilmez. Bu metinlerin yazarlarını da edebiyatçılardan ayırt edebilmek için bazı ön isimler kullanılır: Reklam yazarı, köşe yazarı vb.

Bilimsel makaleler ve bunlarla ilgili bütün düz yazı örnekleri elbette konumuzun dışında kalmaktadır.

Yaratıcı özelliğe sahip olmayan biri edebî metin yazarı olamayacağına göre, bunları diğerlerinden ayırmak için *yaratıcı yazar* deyimini kullanmak yersizdir. Yaratıcı olmayana zaten *yazar* denmediğine göre, *yaratıcı yazar* tamlamasının gereksizliği ortadadır.

Orhan H. Aydın

Düşünsel

- Yazar ve Pazar – Orhan H. Aydın 7
- Yaratıcılık "Katillerin" Ayrıcılığıdır – Cem Kaptanoğlu 10
- Dağlarca Şiirinde İşlevsel Yapı Ögesi Olarak Noktalama – Raif Özben 30

Söyleşi

- Melek Özlem Sezer'le Bir Varmış Bir Yokmuş Üzerine – İlkay Noylan 2
- Nilüfer Kuyaş İle Edebiyatçılık ve Gazetecilik;
Kurmaca ve Gerçek – Özgür Soylu 42

Portre

- Vincent Van Gogh: Çiçekler, Yıldızlı Geceler, Portreler – Bahadır Gülmez 24
- Sözcüklerle Kurulan Bir Dünya – Nemika Tuğcu 38
- Amerikan Rüyası'nın Son Romantik'i: F. Scott Fitzgerald – Şükran Yücel 46
- Yaşar Nezihe Bükülmez – Neriman Ağaoğlu Arka Kapak

Eser

- Bir Karabasan Kenti Olarak Joyce'un Dublin'i ve Yazarın Niyeti –
Semiramis Yağcıoğlu 19
- Feriköy Mezarlığında Randevu – Barış Uygur – Servan Dost 34
- Fransız Balkon – Ahmet Coşkun – Murat Karalı 45
- "İğne" Gülce Yelken Heykeli – Pınar İnci 62

Edebiyat

- Deniz Hamamında – H. Cahit Yalçın 35
- Takma Diş – Hande Ortaç 54
- Sarış - Mustafa Duygun 60

Sanat Dünyası

- "Ya Zaman Yanlıştı Ya Mekan Belki De İnsan..." – Erke Kesova 16
- Sarmal Şeyler – İ. Serhat Sağsöz 52
- Romanın Müziği Yahut Yavaşlığın Yazısı – Mert Aldemir 56
- Metnin H Noktası – Münekkit Niyazi 61

Resim, Fotoğraf ve Çizgiler

- Hannelore Aydın ön kapak, 53
- Semih Balcıoğlu ön kapak içi
- Mehmet Karaman 15, 59
- Vincent Van Gogh 24, 25, 26, 27, 28

Takma Diş

HANDE ORTAÇ

Heyt! Bundan böyle tuvalet kâğıdı rulosuna yazacağım. Defterler doldu; paketler, poşetler, çiklet kâğıtları tükendi; oyun kartlarının destesini düzinesine kattım, duvarları karalamaya başladım... Başladım başlamasına ama benim anlatacaklarım bitmedi. Bitmez, biter mi? Yazdım yazdım, yazdıklarım bi' boka yaramadı, bari bunlarla kıcımsilerim.

Fikret tam da senin istediğin olur değil mi kocacım? Evimiz ekonomi olur. Gereksiz yere israf olmaz. Ben de kocamın istediği gibi bir kadın olurum. Senin gibi olurum. Poşetleri kıvrıp saklarım, hediye paketlerini katlar kenara koyarım, sonra hediye verecek kimsem olmadığı için kâğıtları kat yerlerinin tersine açar, dolap içi, çekmece dibine yayarım; yoğurt kaplarını yıkar saklarım, artık yemekleri içine koyar buzdolabında istiflerim. Bakayım daha başka neler yapabilirim? Misal! Yakıttan tasarruf için kat kat giyinirim, sıcaktan kaçmak için dışarı çıkmam, böylece terden tasarruf ederim. Televizyon seyretmem, sırf elektrikten yırtmak için erken yatarım, kitap okumam, eski gazete okurum, bakkalla anlaşırım, adam sırf bana acıdığından akşama kadar satamadığı gazete eklerini verir. Artık o günün eki neyse, oradan okur, her şeyi yarım yamalak bilirim. Magazini, bilimi, kitabı, kanunu eklerden takip ederim. Her şeyi olması gerektiği kadar değil olduğu kadar yaparım. Enerji tasarrufu derdine karıma dokunmam, konuşmam, sevişmem... Aşındırmaktan korkarım karıyı, ulan! Aşınırım diye korkarım. Sonra da kadını kendime benzetmeye gayret ederim. Kadın da, hafazan allahım kıt akıllı ya... E ben onu da yarım akıllı aldım ki fazla akıl boşa gitmesin diye! Ayyy Fikret! Senin

yerine konuşmaktan yoruldum. Kubur boyunca herif! Hayatın boyunca masada bile iki dudağını oynatıp tuz istemedin, parmağınla gösterdin. Kelime tasarrufu! Etmeyorum işte! Sen sustun susalı ben konuşuyorum. Oturduğun yerden bana balık balık bakma. Vermem dişlerini! Ohhh, akşamüstü uykusunu bahane et, çıkar, günlerdir uyanma sonra da dişleri geri iste. Bana çok yakıştılar bir kere. Hem ağzını bile açmaktan acizsin, pis kokulu şey. Dişini nasıl oturtayım? Çenesi sökülesice... Bak hazır senin takma dişlerin de tam ağızıma oturmuş, ben merak ettiklerini sana anlatırım.

Orospu döller, kapak kafalılar... Ancak açılıp içinize doldururlar sizin. Tuvalet kâğıdı da benden, buyrun. Duydunuz mu beni?

Bana bak Fikret, kalk hemen yerinden, bu yukardaki karılar yine fıkır fıkır kaynıyorlar. Sesin de bir tasarrufu olur. Sessizliğin de... Bunlar estetikten yoksun. Nasıl karpuz kol robadan elbiseye gitmez, balon gibi şişirir insanı, ama giyeni var değil mi? Bu karılar da konuşmayı, durmayı, oturmaya yani kadın olmayı bilmiyor.

Bir susmayın, ben size kat malikleri beyannamesini yutturacağım. Yutturup burnunuzdan çıkaracağım.

Cazgırlara bak sen! Bana oradan laf yetiştiriyorlar.

Çıkar mıyım dışarıya? Alnımda enayi mi yazıyor? Size yem mi olacağım yellozlar?

Fikret kalk o koltuktan artık ve polisleri ara, jandarmayı, tüm hava ve kara kuvvetleri komutanlıklarını ve dış ülke temsilciliklerini ve hatta yavru vatan Kıbrıs'ın Reis-i Cumhuri'ünü... Gelsinler kurtarsınlar beni bu kendini bilmezlerden. Senden de kurtarsınlar. Boş gözlerinden, buram buram

Su'ya

yaşlı kokan bedeninden... Dört gündür çakıldın o koltuğa, gülle gibi ağırısın. Nerde kaldı senin bageç mi inletem, bu senin günlerin? Hiç oldu muydu? Hatırlamıyorum. Ama ben neydim yarabbim? Kim Novak derdi bana, bu memlekete gelmeden. Seni dümenek, sen ne demiştin hatırlıyor musun? Kim? Değil. Majkam, Kim Novak, dedi gene. Kim? Bilmezdim, sen cahildin. Ben dilimi unuttum senin yanında. Dilimi yuttum. Zasto majkam hatırlıyorum. Neden anne? Bu herif de nerden çıktı. Bu ölü benizliyle evlenmek niye? Abimlerin arkadaşı bile değil, yaltakçısı belli ki. Kendinden sen saçlarını vardı benim. Mavi gözler... Memele- sen vardı lan benim, içeri kaçtılar. Rabbimin benden aldığı bu yelloz karılar kapmış.

Hırsızlıktan tutuklatacağım sizi. Kalçalarımı çaldınız.

Fikret biliyor musun? Onun çalmasına hiç gerek yoktu. Ben kendim verecektim. Ellerimle kendimi ona teslim edecektim. Koyu mavi bir önlük giyverdi. Dukkânın önünde durup gelen geçeni keserdi. Pezevenk. Kulak arkasında bir kurşun kalem, na benimki gibi, şimdik yazıyorum ya... Bana baksın, beni beğensin... Huuu huuuu! Alacaklarını sırayla isterdim ondan. Tek tek getirtirdim. Hep unuttuğum gibi. Ama unutmazdım akıllım. Ve bildim ki çırağını göndermeyecek, hep o gelecek. Önce yumurta, sonra süt, en son şeker... Beni tatlı tatlı hayal etsin isterdim, kek gibi... Başka bir gün kavun, peynir, biraz da badem... Bu sefer de beni meze yapsın hayallerinde... Ama bana bir gün de yan bakmadı. Dur bi' dakika baktı da almadı. Nasıl almaz, bu inip kalkan bembeyaz göğsümü, ıslak dudaklarımı... Bakkal anca defter tutmayı, bir de bazı borçları silmeyi bildi. O bile sana yaradı Fikret. Gerisi tiris, o daha da korkak çıktı.

Of, senin bu takma dişlerin de amma uydu-rukmuş. Ağzımı yara yaptı. Yanaklarımı ısırdım kanattım hep. Kanım içime aktı, bu ne beter şey. Gene doğruyu düşünmüş, benim bu eziyete katlanmamam gerektiğine karar vermişsiniz lordum. 'Bir ev için bir takım yeter.' Valla beyim senin takımlar bu geçen elli sene bana yetmedi. Sana kâfi gelmiş ki beni daha elli yaşımdayken haminnelere döndürdün. Dudaklarım çöktü içeri, büzüştüler. Ağzımı açamadım utançtan, iki diş önde, altta

arkalara doğru iki üç tane. Bizim oraların suyu kötüdür. Majkamın da dişleri gençten döküldüydü de babam ona altından diş taktırdıydı. Hatta bizim köyden göçerken paraya sıkıştık, anamın bir dişini çekip yol harçlığı yaptırdık. Aha böyle kökünden ip döndürüp ipin ucunu kapının koluna bağladılar. Majkam feryat figan, dişin yerinden bir kan fışkırdı ki sorma. Hey be hey. O altını satıp sınırı geçtik de Yugoslav memleketinden geldik buralara. Bizim köyde zengin ailenin mezarı kazılır. Hayattayken dişlerin hepsi dökülür de hali vakti yerinde olanlar boşlukları altınla doldurur. Hırsızın dadanmadığı mezara iyi gözle bakılmaz.

Bu ev bizim mezarımız mı olacak acaba?

Ulan Fikret cimrilüğün dillere destan ya, öldüğümü müzilseler kimse bizim eve gelip dadanmaz ha. Evde bir şey yok sanırlar. Biz varız ya, ben varım.

Fikret? Fikret! Hadi ama kalk yerinden artık. Uyuyacaksın yerine yat. Uyumayacaksın bir iki kelam et. Allah aşkına.

Bu takma dişin alt damağı vuruyor. Araya ekmek parçası sıkıştırıyım da yara yapmasın.

Fikret sana da su getireyim mi? Can suyu ha?

Aman bok kafalı herif. Sen hala daha cevap verme. Nemrut işte, nolacak!